

Patenttitrainee-koulutus vie Keksintöjen etulinjaan

Hilkka Vähänen

■ **Trainee-ohjelma voi tehdä insinööriä patenttiasiamiehen ja tarjota hänelle työn kiinnostavien keksintöjen eturintamassa.**

Hilkka Vähänen

”Olin juuri valmistunut diplomi-insinööriksi ja etsin töitä, kun silmiini sattui Papula-Nevinpatin trainee-ilmoitus, joka näytti ensi sanoista lähtien tosi kiinnostavalta. Sitä ennen ei ollut käynyt pienessä mielessäkään, että insinööri voisi tehdä jotain patenteihin liittyvää.”

Näin naurahtaa patenttiasiamiestrainee **Laura Huhdanmäki**.

Huhdanmäki kiittelee vuolaasti IPR-yrityksen harjoittelujärjestelmää, joka helpottaa alalle astumista huomattavasti.

”Kun kyse oli nimenomaan trainee-paikasta, kynnyks hakea oli riittävän matala. Muuten en olisi varmaan uskaltanut sitä tehdä, eihän minulla ollut

kokemusta tai pätevyyttä tällaisiin tehtäviin. Trainee ei kuitenkaan oletetaakaan jo osaavan kaikkea, vaan töihin tullaan oppimaan.”

Juuri niin Huhdanmäki on saanut tehdä sen jälkeen, kun hänestä tuli ensimmäinen kokelas yrityksen vuosi sitten lanseeraamaan trainee-ohjelmaan. Sitten ohjelmassa on aloittanut kaksi muutakin nuorta ammattilaista.

”Alalle on tietysti aina tullut uusia tekijöitä, mutta ei ennalta mietityn formaalin ohjelman puitteissa. Traineeena työn kautta oppiminen on jäsennetymppää, osa tarkkaan mietittyä prosessia”, kertoo yhtiön patenttiosaston johtaja **Folke Johansson**, jonka mukaan toimiston kokemukset käytännöstä ovat olleet erittäin positiivisia.

Aivan kylmiltään patenttiasiamieskokelaaksi ei pääse. Traineeeksi haluavalla on oltava pohjalla jokin tekniikan koulutus, hyvä suomen ja englannin taito sekä kyky ja halu oppia työn juridista puolta.

”Tämä on aika erikoinen ala eikä

Laura Huhdanmäki ja Folke Johansson ovat tyytyväisiä ohjelmaan, jonka kautta patenttiasiamiehen ura käynnistyy kisälliperiaatteella. Konkarimentorin tekee untuvikostakin vähitellen mestarin.

sovi kaikille. Jos työ ei tunnu omalta, ihminen yleensä lähtee muihin tehtäviin viimeistään kolmessa vuodessa. Trainee-aikana saa hyvin tuntumaa siitä, soveltuuko patenttiasiamieheksi”, Johansson sanoo.

Laura Huhdanmäki suosittelee uraa patenttialalla ihmisille, jotka menestyvät kemiassa tai muissa matemaattisluonnontieteellisissä aineissa. Insinööri- ja luonnontieteiden alan koulutuksen suurin anti ovat vahvat, laaja-alaiset tieteen ja tekniikan pohjatiedot.

”Kun hallitsee perusilmiöt, pystyy keksintökohtaisesti selvittämään vähemmänkin tutut asiat ja hahmottamaan patentoitavan keksinnön merkityksen oman alansa kontekstissa”, hän kuvailee.

Lisäksi patenttiasiamieheltä edellytetään kirjallista lahjakkuutta.

”Myös patentti-insinööreillä, jotka yrityksissä vastaavat patenttihakemusten saattamisesta vireille, on vankka tekninen tausta ja juridiikan osaamistakin. Patenttihakemus syntyy usein tiiviissä yhteistyössä patenttiasiamiehen ja yrityksen patentti-insinöörin kanssa”, Johansson sanoo.

Huhdanmäki painottaa myös ammattikielen omaksumisen taitoa.

”Sen lisäksi, että on osattava tuottaa tekstiä suomeksi ja englanniksi, pitää oppia patenttien kieli, joka on aivan omanlaistaan.”

Se kävi Huhdanmäelle selväksi heti, kun sähkötekniikan diplomi-insinööri ryhtyi ensimmäisen kerran perehtymään patenttiteksteihin.

”Silloin päässä pyöri kerran toisensa jälkeen sama kysymys: Mitä minä juuri luin?”, Huhdanmäki muistelee nau-raen.

”Mutta tekemällä oppii. Jossain vaiheessa aivot vain naksahtavat oikeaan asentoon.”

Tekemällä oppimisessa suureksi avuksi oli oma mentori, jollaisen saa jokainen trainee. Mentoreilla on vähintään kymmenen vuoden kokemus alalta. Konkarina mentori sekä ohjeistaa että tukee uutta työntekijää.

Trainee-ohjelman virallisempaan opetusprosessiin kuuluvat myös luennot, joilla käydään läpi työn perusteita. Näin varmistetaan, että kaikki saavat yhtä laajat ja yhtenäiset pohjatiedot.

Folke Johansson muistuttaa nuoren työntekijän varhaisen ohjeistamisen ja työhönopettamisen olevan aivan keskeinen asia.

”Jos alussa oppii jotkin alan käytännöt väärin, virheellistä ajattelumallia on paljon vaikeampi korjata jälkepäin.”

Trainee-ohjelmasta on hänen mukaansa ollut hyötyä ja iloa myös mentoreille.

”Se tuo heidän työhönsä vaihtelua. Lisäksi nuorilta oppii aina jotain uutta.”

Aina ajan hermolla

Entä mitä patenttiasiamiehen toimenkuvaan tarkalleen kuuluu ja mikä hänen roolinsa patentoimisprosessissa on? Se on alaa tuntemattomalle usein hyvinkin epäselvää.

Tämä valkeni hiljattain myös Laura Huhdanmäelle.

”Trainee-tarinani julkaistiin Papula-Nevinpatin nettisivuilla muutama viikko sitten. Omalle perheellenikin avautui vasta jutun lukemisen jälkeen, mitä oikein työkseni teen”, Huhdanmäki hymyilee.

Nuori patenttiasiamies itse tiivistää ”todella mielenkiintoisen ja monipuolisen” työnkuvansa näin:

”Olemme konsultti ja linkki asiakkaan ja viranomaisen välillä. Autamme patenttihakemuksen laatimisessa ja hiomisessa sel-laiseen muotoon, että siitä on patentinhaltijalle mahdollisimman paljon hyötyä.”

Trainee-vaiheessa patenttiasiamie-

Elintärkeät patentit

Patentointijärjestelmä on keskeinen asia sekä elinkeinoelämälle että tutkimukselle, patenttiasiamies-trainee Laura Huhdanmäki tähdentää.

”Jos sitä ei olisi, yritykset pyrkisivät pitämään tärkeimmät keksintönsä salassa, koska se olisi ainoa tapa suojella niitä”, hän huomauttaa.

”Patentointi motivoi yritystä julkaisemaan keksintönsä lupaamalla, että yrityksellä on rajoitetun ajan siihen yksinoikeus. Loppupeleissä patentit kuitenkin edistävät tiedon jakamista ja auttavat tekniikkaa kehittämään.”

Folke Johansson nostaa esiin lääketeollisuuden hyvänä esimerkkinä patentoinnin tuomista eduista.

”Uusien lääkkeiden kehittämisen vaatii usein miljardien investoinnit. Kehitettäisiinkö lääkkeitä näin paljon, jos kehityskustannukset maksanut ei saisi työstään kunnon korvausta parin vuosikymmenen yksinoikeuden muodossa?”

Patentointi on vaativa prosessi, johon kuluu aikaa ja rahaa. Siihen on kuitenkin syynsä.

”Riittävän kattavan mutta samalla riittävän spesifin hakemuksen laatiminen vaatii erikoisosaa-mista. Jos haluaa hyvän patentin, ei ole oikoteitä.”

hen keskeinen tehtävä on oppia laatimaan patenttihakemuksia. Huhdanmäen tavanomainen työpäivä sisältää paljon niin itsenäistä tiedonhakua kuin päähkäilyä ja ongelmien ratkaisemista yhdessä työtoverien kanssa. Aikaa kuluu myös tekstintuottoon ja asiakas-kontakteihin.

”Simppelempi hakemus voi valmistua parissa päivässä. Vaikeammasta aiheesta tai teknologiasta laadittavaan

hakemukseen voi mennä yli viikkokin, varsinkin kun on vielä vasta trainee.”

Antoisinta työssä on päästä tutustumaan uusimpiin keksintöihin laajalla skaalalla.

”Siinä missä patentinhakija on vuosia työstänyt yhtä uutta ideaa, patenttiasiamiehellä on käsi pulssilla jokaisen alan tuoreisiin innovaatioihin”, Huhdanmäki vertaa.

”Jos on sellainen ihminen kuin minä, jota ei kiinnosta pelkästään yksi asia vaan kaikkien alojen uutuudet, tämä on ihan loistava ammattivalinta.”

Myös tulevaisuudennäkymät ovat Huhdanmäen mukaan hyvät.

”Patenttien merkitys ja määrä ovat maailmanlaajuisesti kasvussa. Kun nykyään tehdään teknistä kehitystyötä, työ on suojattava patentein. Patentit ovat mittaamattoman arvokkaita esimerkiksi startupeille, jotka pyrkivät houkuttelemaan sijoittajia.”

Nuorelle työntekijälle patenttialalla on tarjota paljon.

”Tulevaisuutta on, että töihin saadaan nuoria ihmisiä eläköityvien tilalle. Tälle alalle on myös ominaista se, että halutaan kasvattaa työntekijät itse omasta takaa”, Folke Johansson kertoo.

Laura Huhdanmäki on tilanteeseen enemmän kuin tyytyväinen.

”Vastavalmistuneilla on nykyään pelko, että juuttuu koko iäkseen määräraikaistöihin. Kun tällä alalla löytyy tekijä, hänestä pidetään tiukasti kiinni.”

Huhdanmäen seuraava etappi on kaksiosaisen patenttiasiamieskokeen suorittaminen ja pätevyden auktorisoiminen.

”Siitä muutaman vuoden päästä voi hankkia vielä eurooppapatenttiasiamiehen pätevyden, joka mahdollistaa työskentelyn myös ulkomailla.” □

Kirjoittaja on vapaa toimittaja.
hilka.vahanan@gmail.com